Līvānu rajona bibliotēka

VISU ZEMJU PROLETARIEŠI, SAVIENOJIETIES!

DZIRKSTELE

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS KRUSTPILS RAJONA KOMITEJAS
UN RAJONA DARBAĻAUZU DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Nr. 85 (1617) 11. gads Svētdien, 1960. gada 17. jūlijā Maksā 15 kap.

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS
par Padomju Savienības Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas Plēnumu

1960. gada 13. jūlijā Lielajā Kremļa pilī sākās PSKP Centrālās Komitejas Plēnums. CK Plēnums apstiprinājis šādu darba kārtību:

Kā tiek pildīti PSKP XXI kongresa lēmumi par rūpniecības un transporta attīstīšanu un jaunāko zinātnes un tehnikas sasniegumu ieviešanu ražošanā. Referē: KPFSR Ministru Padome, Ukrainas PSR Ministru Padome, Latvijas Tautas saimniecības padome, Krasnojarskas Tautas saimniecības padome, Kemerovas Tautas saimniecības padome, Karagandas Tautas saimniecības padome, PSRS Ministru Padomes Valsts automatizācijas un mašīnbūves komiteja, Ukrainas PSR Zinātņu akadēmijas J. Patona Elektrometināšanas institūts.

CK Plēnuma rīta sēdē referēja: KPFSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieks, Valsts plāna komisijas priekšsēdētājs b. K. Gerasimovs, Ukrainas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieks b. I. Seņins un Latvijas Tautas saimniecības padomes priekšsēdētājs b. G. Gaile.

Vakara sēdē referēja: Krasnojarskas Tautas saimniecības padomes priekšsēdētājs b. P. Lomako, Kemerovas Tautas saimniecības padomes priekšsēdētājs b. L. Grafovs un Karagandas Tautas saimniecības padomes priekšsēdētājs b. B. Bratčenko.

Centrālās Komitejas Plēnumā pieaicināti partijas apgabalu un novadu komiteju un savienoto republiku komunistisko partiju CK pirmie sekretāri, kas nav Centrālās Komitejas locekļi, savienoto republiku komunistisko partiju CK, partijas novadu un apgabalu komiteju sekretāri, kuri pārzina rūpniecību un transportu, savienoto republiku komunistisko partiju CK, partijas novadu un apgabalu komiteju rūpniecības un transporta nodaļu vadītāji, dažu partijas pilsētu un rajonu komiteju un lielu rūpnīcu partijas komiteju sekretāri; savienoto un autonomo republiku Ministru Padomju priekšsēdētāji, savienoto republiku Ministru Padomju priekšsēdētāju vietnieki, kuri pārzina rūpniecību un transportu, savienoto republiku Valsts plāna komisiju priekšsēdētāji, tautas saimniecības padomju priekšsēdētāji, savienoto un autonomo republiku ministri; savienoto republiku Valsts zinātnes un tehnikas komiteju priekšsēdētāji, dažu uzņēmumu direktori un galvenie inženieri, zinātnieki, rūpniecības un transporta pirmrindnieki un novatori, Valsts speciālo konstruktoru biroju priekšnieki un galvenie konstruktori; zinātniskās pētniecības institūtu vadītāji un citi ministriju un centrālo resoru vadošie darbinieki; VACP un VĻKJS CK vadošie darbinieki, centrālo laikrakstu un žurnālu redaktori un PSKP CK aparāta atbildīgie darbinieki.

PSKP CK Plēnums turpina darbu.

★★★

PSRS tautas saimniecības attīstība 1960. gada pirmajā pusē

PSRS Ministru Padomes Centrālās statistikas pārvaldes ziņojumā norādīts, ka 1960. gada pirmās puses plāns rūpnieciskās ražošanas kopapjomā izpildīts par 104 procentiem. Pie tam rūpnieciskā ražošana attīstījusies straujāk, nekā paredzēts plānā 1960. gadam kopumā. Salīdzinot ar pagājušā gada pirmajiem sešiem mēnešiem, ražošanas apjoms pieaudzis par vairāk nekā 10 procentiem jeb gandrīz par 70 miljardiem rubļu. Produkcijas ražošanas pusgada plānu kopumā un lielākajā daļā svarīgāko izstrādājumu veidu pārsniegušas visas savienotās republikas. Plānu pārsniegušas visas tautas saimniecības padomes, izņemot Aktjubinskas TSP, kas plānu izpildījusi par 99,6 procentiem.

Salīdzinot ar pagājušā gada pirmo pusi, ražots vairāk čuguna — par 1,9 miljoniem tonnu, tērauda — par 2,7 miljoniem tonnu, velmējumu — par 2,2 miljoniem tonnu, naftas — par 9 miljoniem tonnu, gāzes — par 5 miljardiem kubikmetru, ogļu — par 5,4 miljoniem tonnu, elektroenerģijas — par 15 miljardiem kilovatstundu.

Ievērojami paplašinājusies tautas patēriņa preču ražošana. Tā audumu ražošana pieaugusi par 243 miljoniem kvadrātmetru, triko veļas un apģērbu — par 23 miljoniem gabalu, ādas apavu — par 19 miljoniem pāru, mēbeļu ražošana — gandrīz par 900 miljoniem rubļu.

CSP ziņojums sniedz datus par lauksaimniecības attīstību. Lauku darbaļaudis sekmīgi veikuši pavasara sēju. Pavasara sējas plāns pārsniegts. Visu lauksaimniecības kultūru (ziemāju un vasarāju) sējas platības 1960. gada ražai sasniegušas 202,9 miljonus hektāru, salīdzinot ar 196,3 miljoniem hektāru pagājušajā gadā.

Tālāk attīstījusies lopkopība. Salīdzinot ar 1959. gada 1. jūliju, liellopu skaits kolhozos un padomju saimniecībās palielinājies par 6,3 miljoniem. Pirmajā pusgadā kolhozi un padomju saimniecības palielinājuši gaļas ražošanu par 19 procentiem, salīdzinot ar 1959. gada pirmo pusi.

Kapitālieguldījumu apjoms no līdzekļiem, kas atvēlēti saskaņā ar valsts plānu, pirmajā pusgadā sasniedza 113 miljardus rubļu un, salīdzinot ar attiecīgo pagājušā gada periodu, pieaudzis par 13 procentiem.

Rūpniecībā un celtniecībā pārsniegts darba ražīguma plāns.

Pirmajam pusgadam beidzoties, apmēram 20 miljonu strādnieku un kalpotāju bija pārgājuši uz saīsinātu darba dienu. Iedzīvotāji saņēmuši dažādas izmaksas un atvieglojumus kopsummā par vairāk nekā 122 miljardiem rubļu jeb par 6 miljardiem vairāk nekā 1959. gada pirmajā pusē.

Mūsu zemes iedzīvotāju skaits, pēc aptuveniem datiem, 1960. gada 1. jūlijā bija 214 miljoni 400 tūkstoši.

(TASS)

TELEGRAMMA

Latvijas Komunistiskās partijas rajona komitejai

Ziemeļaustrumu elektrotīkla kolektīvs ziņo, ka uzņemtās sociālistiskās saistības par godu Padomju Latvijas XX gadadienai pabeigt septiņu mēnešu plānu līdz 21. jūlijam — izpildītas pirms termiņa — 14. jūlijā. Bruto produkcijas plāns veikts par 104,5 procentiem, elektroenerģijas ražošana par 100 procentiem un elektroenerģijas realizācija par 117 procentiem.

I. Aizsilnieks,
direktors
J. Zommers,
partijas pirmorganizācijas sekretārs

Anna Kuceniece kopj kolhoza putnus desmit gadu

Jau no pašas kolhoza dibināšanas «Dubnā» par putnu fermas pārzini strādā Anna Kuceniece. Pagaidām viņas spārnotā saime nav visai liela — tikai 302 balto Leghornas vistu. Kopēja raugās, lai putniem aplokā nekad netrūktu zaļbarības, traukos būtu svaigs ūdens un vajadzīgās minerālvielas. Līdz šim kopsaimniecības vistas mitinājās vecā kūtī. Tagad turpat aiz dzīvojamās mājas piekalnītē balo vieglas koku režģu plāksnes, no kurām kolhozs uzcels jaunu putnu fermu.

Annai Kuceniecei darba netrūkst. — Jaunajā fermā būs labāki apstākļi, tad jārauga tur ievietot veselīgus, dējīgus putnus. Tikai tad būs gaidāmi panākumi, — saka kolhoza putnkope. Jau tagad domās viņa izšķiro savu saimi divās daļās — paturamajos un nobarojamos. Annai Kuceniecei pie sienas istabā redzams Goda raksts, ar kuru bijušā Līvānu rajona izpildkomiteja apbalvojusi labāko rajona putnkopi.

— Pacentīšos arī lielajā rajonā saglabāt mūsu kolhoza labo slavu, — sola A. Kuceniece.

Uzcītīga jaunlopu kopēja

Līgu Birsti arteļa «Rekords» kolhoznieki pazīst ne vien kā aktīvu komjaunieti un komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāri, bet arī kā labu jaunlopu kopēju. Viņa šopavasar apņēmās kopt 17 šī gada teļus. Tagad tie jau krietni paaugušies, jo ik diennakti pieņemas dzīvsvarā par 800—900 gramiem. Lielākie teļi, kas vairāk izmanto sulīgo zaļbarību, mēnesī pieaug dzīvsvarā par 30 kilogramiem.

Pirmās brigādes laukkopji Līgu Birsti paraduši redzēt arī lopbarības sagādes talkā. Viņa palīdz zārdot un ievest sienu šķūņos.

I. Caunītis

Viens pats ravētājs...

Neviens nenoliegs, ka ravēšana ir grūts, bet nepieciešams darbs sējumu kopšanā un tas prasa daudz cilvēku roku darba.

Bet kopsaimniecības «Ļeņina karogs» kukurūzas laukos strādā tikai viens pats ravētājs un izravē 6 un vairāk hektārus dienā.

Neticami? Bet tiešām, mehanizators Vasilijs Vasiļjevs izravējis jau vairāk kā 60 ha kukurūzas!

Un labi izravējis, jo nezāles, pār kurām nolijusi «herbicīda rasa», drīz nolīkst un nodzeltē. Vasilijs pats arī sagatavo smidzināmo šķīdinājumu. Pēc kolhoza agronoma norādījuma 420 litros ūdens (miglotāja tvertņu tilpums) viņš izšķīdina 3 kg herbicīda preparāta un ar šo šķīdumu apmiglo 1,3—1,4 ha sējumu. Vidēji nezālainā kukurūzas laukā ravētāja izstrādes norma ir 0,15 ha. Tātad, lai ar rokām izravētu 60 ha, kukurūzas laukos 40 ravētājām būtu jāstrādā 10 dienas.

Pēc sējumu ķīmiskās ravēšanas traktorists V. Vasiļjevs ar savu HTZ-7 un tam pievienoto miglotāju pieteiks karu krūmiem.

K. Atvars

Fizkultūriešu dienu sagaidot

Šogad padomju fizkultūrieši atzīmē Vissavienības fizkultūriešu dienu, vienlaicīgi gatavojoties arī Vispasaules olimpiskajām spēlēm Romā, tāpēc arī sportiskie rezultāti ir sevišķi augsti. Jaunus Vissavienības un pasaules rekordus uzrādījuši izcilie vieglatlēti L. Ševčenko, M. Itkina, L. Barteņjevs, labus panākumus starptautiskajās sacensībās guvuši mūsu svarcēlāji, cīkstoņi, šāvēji un citu sporta veidu pārstāvji.

Padomju Latvijas fizkultūrieši gatavojas svinēt savus svētkus laikā, kad mūsu republikas darbaļaudis ar lielu entuziasmu sagaida Padomju Latvijas 20. gadadienu. Šajos 20 gados ir ne vien gūti lieli panākumi visās tautas saimniecības nozarēs, bet arī pilnīgi mainījies fiziskās kultūras un sporta stāvoklis. Buržuāziskajā Latvijā nevarēja būt runas par plašu un vispusīgu tautas fizisko attīstību, par sporta masveidību. Gaužām niecīgā skaitā ar sportu nodarbojās sievietes un skolu jaunieši. Zems bija fiziskās kultūras un sporta līmenis laukos. Toreiz eksistējošie daži desmiti sporta klubu savās rindās apvienoja tikai ap 18.000 fizkultūriešu.

Pēc padomju varas nodibināšanās Latvijā stāvoklis radikāli izmainījās. Jau 1941. gadā fizkultūras kolektīvu skaits republikā pieauga līdz 1000, bet fizkultūriešu skaits līdz 56.000.

Vācu fašistu iebrukums Padomju zemē nodarīja daudz posta arī sporta tālākai attīstībai. Daudzas sporta bāzes tika izpostītas, daudz labāko sportistu gāja bojā kara ugunīs un koncentrācijas nometnēs.

Pēc vāciešu padzīšanas ar partijas un valdības gādību republikā sāka atjaunot vecās un dibināt jaunas sporta organizācijas un bāzes, rīkot sporta sacensības. Daudz vērības tika veltīts jaunu fizkultūras speciālistu kadru izaudzināšanai. Šim nolūkam 1945. gadā tika nodibināts Latvijas Valsts fiziskās kultūras institūts. 1948. gadā fizkultūriešu skaits republikā jau sasniedza 110.000 cilvēku.

Pēc vēsturiskā VK(b)P CK 1948. gada decembra lēmuma par fiziskās kultūras un sporta attīstību darbs fizkultūras laukā sāka izvērsties arvien plašāk. Ar katru gadu palielinājās sporta sacensību skaits, kā arī valsts budžeta asignējumi fiziskajai kultūrai un sportam. Lai plašāk izvērstu fiziskās kultūras un sporta darbu lauku iedzīvotāju vidū, tika nodibināta lauku sporta biedrība «Vārpa», kas kļuvusi par vienu no plašākajām sporta biedrībām republikā un savās rindās apvieno ap 60.000 fizkultūriešu. Valdības lēmumi par I un II PSRS tautu spartakiādes sarīkošanu vēl vairāk stimulēja sporta masveidības un stimulēja sporta masveidības un meistarības izaugsmi republikā. 1960. gada 1. janvārī republikas 1.800 fiziskās kultūras kolektīvi jau apvienoja 202.000 fizkultūriešu. Visu šo lielo fizkultūriešu armiju apkalpo vairāk nekā 1000 fizkultūras speciālistu ar augstāko fizkultūras izglītību, kurus sagatavojis Fizkultūras institūts. Četrkārt palielinājies sporta bāžu skaits republikas pilsētās un laukos. Mainījusies fiziskās kultūras un sporta vadības struktūra. Tagad fiziskās kultūras un sporta dzīvi vada sabiedrisks, vēlēts orgāns. Sporta vadības reorganizācija republikas laukos, kad rajonos visi līdzekļi un vadība koncentrēta vienas organizācijas — sporta biedrības «Vārpa» padomes rokās, rada vēl labākus priekšnoteikumus sporta tālākai attīstībai.

Visi šie pārkārtojumi, kā arī Komunistiskās partijas un valdības pastāvīgās rūpes par jaunatnes fiziskās audzināšanas izvēršanu, devuši pozitīvus rezultātus.

Daudz slavenu lappušu republikas sporta vēsturē ierakstījuši mūsu sportisti. Šodien mums jāatceras gan tie, kas augstu cēluši republikas sporta slavu pirmajos pēckara gados un tagad, strādādami par treneriem, gatavo jauno sportistu maiņu — sporta meistari A. Lilisone, A. Džarcāns, L. Pētersone, L. Gaile, A. Jēgers u.c., kā arī tie, kas šodien padarījuši mūsu sportu slavenu un pazīstamu tālu aiz Latvijas un Padomju Savienības robežām. Te varam minēt M. Tālu, M. Valdmani, J. Krūmiņu, V. Muižnieku, S. Smildziņu, H. Bitneri, B. Habarovu un citus, kuri mūsu Dzimtenes sporta komandu sastāvā izcīnījuši Eiropas un pasaules čempionu nosaukumus.

Šogad, sagaidot Padomju Latvijas 20. gadadienu, republikas sportisti atzīmē Fizkultūriešu dienu ar daudziem lieliskiem sporta sasniegumiem. Sevišķi lieli panākumi ir mūsu basketbolistiem. ASK vīriešu basketbola komanda trešo reizi guvusi uzvaru Eiropas kausa izcīņā bet TTT sieviešu basketbola komanda Eiropas kausu izcīnīja pirmo reizi. Par pasaules čempionu šahā kļuva mūsu lielmeistars M. Tāls. Labas sekmes, pēc ilgu gadu pārtraukuma startējot PSRS «A» klases futbola meistarsacīkstēs, uzrāda futbolisti. Ievērojami ir riteņbraucēju A. Pavlova, F. Kučinska un I. Bodnieka panākumi Vissavienības un starptautiskajās sacensībās.

Neatpaliek arī mūsu bokseri, volejbolisti, burātāji, šāvēji, kā arī vieglatlēti. Pirmajā pusgadā vairāk nekā 50 republikas sportistu pirmoreiz uzrādījuši PSRS sporta meistara normai atbilstošus rezultātus.

Mēs nešaubāmies, ka republikas fizkultūrieši un sportisti neapmierināsies ar sasniegto, bet turpinās celt savu meistarību un iepriecinās mūs ar jauniem, vēl augstākiem sasniegumiem sportā.

V. Lētiņš,
Latvijas PSR sporta biedrību un organizāciju savienības priekšsēdētāja vietnieks

GANU NEKLĀTIENES SEMINĀRS

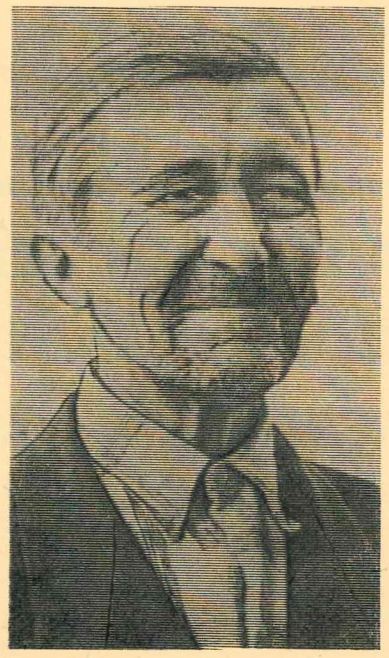
Visus pūliņus izslaukumu celšanai

«Pleču» novietnes slaucējas ir agrākās kolhozā «Selga». Līdz pulksten pieciem rītā visas govis jau izslauktas. Taču gans Jānis Preiss ik reiz fermā ierodas tūlīt pēc slaucējām. Viņas atzinīgi novērtē b. Preisa darbu.

Lūk, ko mums pastāstīja šīs fermas ilggadējais gans Jānis Preiss:

— Kolhoza brūnaļas es ganu jau vienpadsmito vasaru. Sākumā šajā fermā bija 37 govis un likās, ka toreiz guvu labus panākumus. Litrus, protams, neatceros, bet uz PSRS tautas saimniecības sasniegumu izstādi taču sūtīja labākos lopkopjus. Izstādi Maskavā 1955. gadā es apmeklēju nevis kā ekskursants, bet gan biju tās dalībnieks.

Ganību periods izslaukumu kāpināšanai ir visizdevīgākais laika posms. Tikai ganam jāprot govis ganīt. Šovasar mūsu fermā ir 79 govis, bet ganības ne visai labas. Tāpēc visu ganību platību sadalīju sešās daļās, kuras noganu pakāpeniski. Ganību platības mūsu kolhozā nav lielas un nav arī zemes, kur tās paplašināt. Tādēļ sevišķi svarīgi šīs pašas ganības labi iekopt.

Ziemā no krūmiem atbrīvoju vienu hektāru ganību.

Kas jādara mums, ganiem, lai govis dotu vairāk piena? Šis jautājums jāstāda katra gana uzmanības centrā. Mana galvenā uzmanība pievērsta govīm. Vai tās labi paēdušas, padzirdinātas, vai nav kādas citas vajadzības, vai atgadījusies kāda kļūme. Tas viss jāredz un par to jārūpējas ganam. Dažreiz liekas govis paēdušas un sāk jau apgulties. Bet tas tikai liekas, jo patiesībā tur maza zāle. Pārdzenot citā vietā, govis turpina zāles plūkšanu.

Pašreiz, kamēr vēl nav novākti zālāju tīrumi, ganāmpulku savaldīt grūtāk. To man palīdz Klintaines skolas skolniece Marija Pastare. Par abiem govis var izganīt labi. Katra no tām dienā dod pa 13—13,5 l piena. Lielākie izslaukumi ir Martai Tresūnei. Augstražīgas ir arī Helēnas Grozas brūnaļas, kas pašreiz visas ir slaucamas.

Jā, mēs interesējamies arī par sava darba rezultātiem — izslaukumiem, jo tieši no govju produktivitātes saņemam atalgojumu. Par katriem 100 litriem piena ganam aprēķina 0,5 izstrādes dienas.

Sacensības uguns Sāvienā kvēlo

Pārlaidis acis šim virsrakstam, lasītāj, nesteidz saukt raksta autoru par frāžu kalēju. Tālāk būs stāstīts par gluži parastu lopkopju sanāksmi Ļeņina kolhozā — tādu, kādas šeit notiek ik mēnesi un kļuvušas par slaucēju dzīves neatņemamu sastāvdaļu. Izlasījis to, spried pats, vai pievienoties autoram.

...Vakarā kolhoza radio izziņoja vēsti, ka 11. jūlijā pulksten 14.00 atklātā partijas sapulcē kopā ar lopkopjiem apspriedīs pēdējā mēneša un visa pirmā pusgada rezultātus lopkopības produktu ražošanā. Un šie sausie vārdi katras slaucējas apziņā izsauca savu atbalsi.

— Varbūt, ka tur kantorī, kur uz vietas būs kopā priekšsēdētājs un zootehniķis, brigadieris un revīzijas komisija, un kolhoza komunisti, beidzot atradīsim pareizo atbildi, ko darīt ar Slauni, — domāja Alīse Oļukalne.

Vai ir vērts turēt tālāk slaucamu govi, kura vislabākajos apstākļos pieņemas tikai svarā un nespēj izdot vairāk par 3500 kg piena gadā?

— Kuru atzīs par vainīgu, ka man tas teļš krita, — raizējās Marianna Oša.

— Jāpasaka noteikti par Zariņu Elzu, cik apzinīgi viņa gatavojas pārņemt pirmpienes, — atgādināja sev Purgaiļu māte.

Lopkopes netaisījās sapulcē uz garlaikošanos.

Tas būtu nepieredzēts gadījums, ja kolhoza priekšsēdētājs uzdrošinātos uzstāties šādā sanāksmē nesagatavojies. Lopkopes pašas diendienā interesējas par biedreņu panākumiem un nav arī no nedrošo desmita.

— Izaudzināja uz mūsu galvu, — pie sevis nereti nopukojas dažs labs brigadieris.

Tiešām, kura slaucēja gan cietīs brigadiera neizdarību, ja no lopkopju sapulces ne reizi vien visas sievas sakāpj mašīnā un brauc pārbaudīt fermas uz vietas. Neviena neies sarkt citu vainas dēļ biedreņu priekšā.

Kolhoza zootehniķim Imantam Martinsonam ir vispusīgas zināšanas. Interesanti viņu paklausīties, kad tas sanāksmē analizē pirms tam apbraukāto fermu darbu. Un tā kā par lopkopību kolhozā nevar nezināt neviens, savas piezīmes ir arī partijas pirmorganizācijas sekretāram Ģeņģerim, revīzijas komisijas priekšsēdētājam Apsītim un citiem.

Blakus priekšsēdētāja ziņojuma lapām uz galda atrodas lapa ar piena tirības paraugiem. Gluži vai ar sirds drebēšanu slaucējas saņem to no blakussēdētājas sanāksmes laikā, tā ir tikpat kā sabiedriska atzīme par tirību un kārtību. Ak, vai tai, kuras vārds stāv zem tumšpelēka vates aplīša! Tur vairs ar brigadiera neizdarību neattaisnosies.

— Ko tad tu ar to normā saņemto vati un marli dari,— pasmejas tai apkārt sēdošās biedrenes, un tas nevīžības slimībai ir vislabākās zāles.

Kolhoza priekšsēdētājs Eglītis analizē katras lopkopes darbu atsevišķi. Katrai viņš nosauc izslaukumu pusgadā un iepriekšējā mēnesī, saistību izpildes procentu un tad runā ar plusiem vai mīnusiem — no kurienes tie cēlušies. Un katram noteikti nosauc vietu, jo šeit runā ne tikai par pirmo trīs vietu ieguvējiem, bet atzīmē arī tos, kas no pēdējās vietas jau izvirzījušies divdesmit trešajā vai pat augstāk.

— Sāk kāpt uz augšu Alberts Āboliņš, — saka kolhoza priekšsēdētājs, un biedri atzinīgi pagriež galvas uz tikko nosauktā slaucēja pusi. Lai nu kas, bet viņš zina, ka kolhozā cīņa par izkļūšanu no pēdējām vietām nav vieglāka par cīņu starp pirmrindniekiem.

Neviens sanāksmē neliegs citam padoma. Un ja nu tev liekas, ka no sāls lietošanas govs saslimst ar caureju, tad pasaki to sapulcē, — tūlīt no dažādām pusēm biedrenes atsauksies:

— Nevajag pārtraukt sāls barošanu, tad, tikusi atkal klāt, govs nepārēdīsies.

— Šajauc smalko sāli kopā ar krītu, tad nekad nebūs caurejas.

— Rupjo sāli nekad nepārlaizīsies.

Un neviena nekur neies sūdzēties, ja šādā sapulcē nolemj atskaitīt izstrādes dienas tām slaucējām, kuras nav izņēmušas no kolhoza klēts noteikto sāls un krīta normu.

— Kā nu var lopiņus turēt bez minerālvielām, — pārmetoši šūpo galvu vecā Purgaiļu māte, — augstražīga govs bez tās nemaz iztikt nevar. Viņa tev pēdējo kaļķa gabaliņu ar zobiem sakrimtīs, — tik ļoti viņai to vajag.

Sapulcē dabū katrs pēc nopelniem.

— Trešā brigādē «Kuncos» un «Upesdzīšļos» govīm plauj gandrīz gatavus miežus. Alu tur drīzāk var sagaidīt ne pienu, — kritizē zootehniķis brigadieri Viju Asariņu. Turpat kritika trāpa arī otrās brigādes brigadieri Imantu Brutānu, kurš vienlaikus iesējis visu zaļo «konveijeru» un tagad pāraugušās zaļbarības dēļ ielaidis brigādi vislielākajos mīnusos piena ražošanā.

Zirnekļu tīkli fermās un jauni laidari pie dziļajām kūtīm, slikti sivēnu metieni un labāko jaunlopu kopēju pieredze — daudz, ļoti daudz jautājumu paspēj izskatīt tāda lietišķa sanāksme.

Pēc oficiālās daļas sākas neoficiālā. Tad brigadieris un lopkopības speciālists paliek pie tās palodzes vai galdiņa, kur to apstādina pirmā runātāja, un spēj tik pierakstīt bloknotā lopkopju prasības.

Citas sievas, savu kārtu gaidīdamas, sarunājās. Te lai nemēģina attaisnoties tās, kam slikti piefermu lauki.—Priekš kā tad tev tas «piekabinātājs», — puspajokam, bet noteikti prasa biedrenes. Visiem vīriem ir jāpalīdz fermas darbos — tāds kolhozā ir nerakstīts likums. Un, cik zināms, lielais vairums no tiem iejutušies savā «piekabinātāja» lomā. Ģimenes gods tak jāspodrina!

* * *

Reti kurā rajonā vai pat vēl plašākas apkārtnes kolhozā slaucējas strādā ar tādu aizrautību kā Sāvienā. Reti kur tā izraisījusies vienkāršā darba darītāja radošā enerģija. Vecākās, vidējās un jaunākās paaudzes lopkopjiem cīņa par augstākiem izslaukumiem un lielākiem dzīvsvara pieaugumiem kļuvusi par galveno dzīves saturu. Mazāk šis pacēlums jūtams kolhoza lopkopības speciālistu un vadošo darbinieku vidū. Bet kāpēc tā? Par to varbūt kādu citu reizi. Pagaidām runa bija tikai par kārtējo lopkopju sanāksmi.

L. Glazkova

Vai kukurūzas sējumi nav aizmirsti?

Kā kopj, tā aug

Pēdējā laikā kolhoza «Rekords» tīrumos valda liela rosme. Dabiskās pļavas un ilggadīgie zālāji jau nopļauti. Ļaudis steidz ātrāk savākt sienu šķūņos. Darbu steigā tomēr nav aizmirsta arī kukurūza. Vēl nesen irdināja tās rindstarpas.

— Skābbarību mēs šogad gatavosim tikai no sētajām kultūrām, — saka kolhoza priekšsēdētājs b. Bekešs. — Tāpēc jāizaudzē laba kukurūzas un citu skābbarības kultūru raža.

Pārskatot kukurūzas sējumus, var secināt, ka par tās audzēšanu ļaudis ir nomodā. Piemēram, otrajā brigādē netālu no «Stradu» mājām kukurūzas tumšzaļie augi sniedzas jau pāri metram. Skaists lauks! Par to var priecāties ne tikai paši «lauku karalienes» audzētāji.

Ne sliktāks ir 2,5 hektāru kukurūzas lauks, kuru pilnīgā pārziņā valde nodevusi Rimicānu septiņgadīgās skolas audzēkņiem. Viņi ir šīs kukurūzas šefi — paši to iesēja, virsmēsloja, apkaroja nezāles.

Pabraucot tikai dažus kilometrus tālāk, mēs apstājāmies pie kāda kukurūzas lauka, kas mēmi stāstīja par saviem slinkajiem kopējiem. Tas vairs nebija «Rekordā», bet gan kaimiņu kolhozā «Uzvara». Kukurūza te ne vien krietni mazākā augumā, bet vēl nav paspējusi pārvarēt blakus augošās kuplās nezāles. Jā, ir ļoti slikti, ka kopsaimniecības vadītāji šo kultūraugu un nezāļu cīņu pamet likteņa varā. Tādās reizēs parasti uzvar nezāles. Tas tad arī saskatāms daudzās vietās šajos kukurūzas sējumos.

Tā teic — kā kukurūzu kopj, tā viņa aug. Kolhozā «Uzvara» tiešām šo vērtīgo skābbarības kultūru kopj slikti.

Nokavēto grūti atgūt

Tā ir patiesība, par kuras pareizību var pārliecināties ik reizi, kad republikāniskajā presē atkal ieraugam pārskatu par piena ražošanu. Tajos mūsu rajons ieņem pēdējās vietas. Slikti. Barības trūkums pērnajā ziemā vēl joprojām liek sevi atcerēties. Bet izlietu ūdeni vairs nesasmelsi...

Laika apstākļi rāda, ka šī vasara pretēji pagājušajai ir daudz nepateicīgāka rupjās lopbarības sagādāšanai. Ar to jau laikus jārēķinās. Var gadīties, ka ganāmpulku barības bilancē vēl lielāka vieta būs jāierāda skābbarībai. Tas nozīmē, kā acuraugs no nezālēm jāsargā skābbarības kultūra numur viens — kukurūza.

Prieks skatīties

Mēdz teikt: kāds saimnieks, tāds aizjūgs. To pilnīgi var attiecināt arī uz kukurūzas tīrumiem. Ja lauks tīrs no nezālēm un augu lapas tumši zaļas, sulīgas, tad vari būt pārliecināts — par to rūpējas čakli ļaudis. Tādu raksturojumu bez ierunām pelnījuši Pļaviņu padomju saimniecības sestās kompleksās brigādes brigadiera b. Bērziņa vīri. Kukurūzas tīrumā, kas aizstiepjas visgarām mežam, nezāles jāskaita ar skaitīšanu, vagas izirdinātas. Augi jau izstiepušies gandrīz līdz jostas vietai, pie to stumbriem uz miklās zemes dzeltē balandas, usnes un citas nezāles, ko bez žēlastības noindējuši herbicīdi. Tiesa, šur tur rindās tikko uzdīgušas jaunas nezāles, bet tām kukurūzu vairs neapdzīt. Redzot tādus tīrumus, var droši teikt — šeit raža būs lieliska.

Pie līdzīga secinājuma jānonāk arī kopsaimniecības «Sarkanā zvaigzne» otrajā brigādē. Netālu no Klintaines septiņgadīgās skolas kukurūzas tīrums saaudzis kā tumši zaļš mūris, malā vēl pēc lietus redzami traktora riteņu nospiedumi. Tā ir laba liecība mehanizatoru darbam un darbs savukārt — ķīla pilnām skābbarības tvertnēm. Lai gan zinām, ka šo brigādi vada komunists b. Ženfs, nerodas sevišķa vēlēšanās iztaujāt viņu. Padarītais jau pats par sevi runā skaidru valodu.

Kurš ir tas vienaldzīgais?!

Tā gribas iesaukties, apskatot kukurūzas tīrumu kopsaimniecībā «Odziena» pie «Silakroga» mājām. Nezāļu jūra! Velti tajā meklēt kaut cik svaigu vagu vai riteņu nospiedumu. Tur gan ir kas cits un, proti, tik tikko samanāmas svītras, ko atstājuši ecēšu zari no tās laimīgās dienas, kad tīrumā sadīga pirmās trīs lapiņas. Vēlāk laukā acīm redzot neviens nav bijis. Kukurūza atrodas pilnīgā nezāļu ielenkumā.

Kas vainīgs? Saimnieks — brigadieris b. Zīmelis. Viņš gan laikam sevi par tādu neatzīst, sak, kūtsmēslus taču izkliedēja talcinieki no Pļaviņām, zemi apara (pie kam pavasarī) mehanizatori, kukurūzu iesēja skolēni — varbūt radīsies kāds labvēlis, kas pieteiksies karot arī ar nezālēm...

Jā, brigadieris Zīmelis laikam tiešām ir slikts saimnieks, slikts organizators. Bet kādus vārdus tad pelnījis kolhoza agronoms b. Bebris? Vai ticēt tam, ka viņš tīksmina acis ar kukurūzas tīrumu kantora priekšā un attālākajos «nostūros» nerādās mēnešiem ilgi? Kā gan citādi vērtīgas skābbarības tonnas varēja noslīkt nezālēs? Tie ir jautājumi, uz kuriem steidzami jāatbild kolhoza valdei, jo, kā redzams, brigadieris un agronoms pašu spēkiem vien ar savu vienaldzību galā netiek. Tomēr kukurūzas raža tāpēc nedrīkst ciest.

Redakcijas ārštata lauksaimniecības nodaļas reida materiāli

Jaunie gani apspriežas

12. jūlijā Rīgā notika jauno ganu republikāniskā apspriede, ko bija organizējusi Latvijas ĻKJS Centrālā Komiteja un republikas Lauksaimniecības ministrija.

Apspriedes dalībnieki ar lielu uzmanību noklausījās Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijas lopkopības pārvaldes priekšnieces I. Ezeres referātu «Jauno ganu uzdevumi lopkopības produktu ražošanas septiņgadu plāna izpildē pirms termiņa» un Latvijas lopkopības un veterinārijas zinātniskās pētniecības institūta zinātniskā līdzstrādnieka A. Ozola referātu «Kultivēto ganību pareiza izmantošana un kopšana».

Kā referenti, tā arī runātāji debatēs atzīmēja, ka republikas kolhozu un padomju saimniecību laukos un fermās patlaban vērojama liela politiska aktivitāte un darba entuziasms. Viņi uzsvēra, cik liels gods ir būt ganam šodien, kad radikāli izmainījušās gana funkcijas. Izzūd vecais priekšstats par ganu kā cilvēku, kas kādreiz ar pātagu rokā tikai uzraudzīja ganāmpulku. Tagadējais gans ir sava darba meistars, kas labi pārzin lauksaimniecisko ražošanu. Viņam jāprot rīkoties ar lauksaimniecības tehniku, ko izmanto ganību kopšanai, barības sagādei un pārvadāšanai, viņam jāprot pareizi organizēt dzīvnieku dzirdināšanu utt.

Apzinādamies gana svarīgo nozīmi un lielo atbildību piena lopu produktivitātes celšanā, labākie mehanizatori pāriet darbā uz lopkopības brigādēm, lai strādātu par ganiem. Piemēram, Daugavpils rajonā labu slavu iemantojuši Daugavas padomju saimniecības gani Leons Eigims, kas beidzis mehanizācijas skolu, un Georgijs Kažoha, kam ir šofera un traktorista specialitāte. Viņu ricībā nodoti traktori DT-14, zāles pļaujmašīnas, traktora vilkmes grābekļi, minerālmēslu sējmašīnas un citas mašīnas. Leons Eigims gana 100 govis 60 hektāru lielā kultivēto ganību platībā un Georgijs Kažoha — 80 govis.

Leons un Georgijs ne vien gana govis, bet arī appļauj nenoēsto zāli, mēslo ganības, labo aploku žogus, sapļauj zaļo masu govju papildēdināšanai un pieved fermām, nodrošina lopus ar ūdeni. Šādi organizēta ganīšana saimniecībai deva iespēju norīkot citos darbos deviņus cilvēkus, kas agrāk bija aizņemti slaucamo govju kopšanā.

Viena daļa lopkopju vēl šodien uzskata, ka nevar nodrošināt augstus izslaukumus, ja govīm neizēdina spēkbarību. Labāko saimniecību un zinātniskās pētniecības iestāžu prakse tomēr pierāda pretējo. Apspriedē tika minēti kolhozi, kur, govīm izēdinot vienīgi ganību zāli, ik dienas izslauc caurmērā no katras govs 20 kilogramus piena un pat vairāk.

Apspriedes dalībnieki uzsvēra, ka augstu izslaukumu un lielu dzīvsvara pieaugumu iegūšana ganību periodā atkarīga no ganiem, no kuriem liela daļa ir jaunieši un jaunietes. Viņi pieņēma aicinājumu visiem Latvijas jaunajiem ganiem enerģiski cīnīties par piena produktivitātes tālāku celšanu, par piena un gaļas ražošanas septiņgadu plāna izpildi pirms termiņa.

Apspriedes noslēgumā labākos ganus apbalvoja ar VĻKJS CK un Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijas krūšu nozīmītēm un Latvijas ĻKJS CK Goda rakstiem.

(LTA)

Rimicānu skolēnus tas ieinteresēja

Attēlā: 6. klases audzēknis Ilmārs Lazdāns.

Nevarētu gluži apgalvot, ka kolhoza «Uzvara» mehanizatori būtu slikti tehnikas kopēji. Bet fakts bija tas, ka ritentraktors HTZ-7 jau ilgāku laiku stāvēja zem klajas debess, neviens tam nepievērsa uzmanību. Lauku darbus pavasarī steidza ar lielajiem traktoriem, bet mazā «zaļā vardīte» tā arī stāvēja ar tukšām riepām, izvazātām detaļām. Tikai šad tad te apstājās Rimicānu septiņgadīgās skolas direktors Nikolajs Kozlovs. Viņa galvā dzima vērtīga iniciatīva.

— Kā būtu, ja šo traktoriņu mēs izremontētu un iemācītos ar to strādāt? — viņš ierosināja. — Skolai drīz būs sava zeme, un palīgsaimniecībā tāds traktors būs zelta vērts.

Vecāko klašu skolēni bija kā spārnos. Tāpat kā toreiz, kad skola iegādājās kinoaparatūru. Par mehanizatoriem pieteicās vairāki zēni .Tie bija Pēteris Ziemelis, Arestīds Lazdāns, Pēteris Vingris, Gunārs Plociņš un citi. Sākās remonts. Daudz brīvā laika šim nolūkam ziedoja kolhoza traktoristi Antons Lazdāns, Valentīns Vaivods, kalējs Viktors Gadzāns, Rožkalnu ciema padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs Ēvalds Grigalis, kas agrāk strādājis par mehāniķi kaimiņu kolhozā, kā arī pats skolas direktors. Visiem skolēniem vienlaicīgi pat nebija ko darīt, bet no traktora viņi neatkāpās.

Liels bija zēnu prieks, kad iedūcās traktora motors. Drīz pēc tam to jau varēja vadīt arī skolēni. Vislabāk tas padevās Arestīdam Lazdānam un Pēterim Ziemelim, jauniešiem, kuriem tehnika ir sirdslieta. Kā jau uz traktora, direktors b. Kozlovs noorganizēja divas maiņas. Kopā ar pieredzējušiem mehanizatoriem un skolēniem traktoram piemontēja 2 metri garo izkapti un aidā... uz pļauju.

— Vairāk nekā 50 ha jau nopļāvām, tanī skaitā 30 ha ilggadīgo zālāju, — saka skolas direktors b. Kozlovs, kas vada skolas jauno mehanizatoru darbu, rūpējas par benzīna sagādi utt.

— Mēs strādājam arī naktīs, prožektoru gaismā, — stāsta P. Ziemelis, kuru sastapām otrajā brigādē, appļaujot ganību zāli. Direktors tūlīt pārbaudīja traktora tehnisko stāvokli, taču nekādus defektus vai trūkumus neatrada.

— Pēc pāris stundām tevi nomainīšu, — viņš pateica Ziemelim, un aiz rudzu lauka nozuda motocikls.

Vakarā ciema tautas namā bija paredzēta kinoizrāde. N. Kozlovs uz to palaida abus jaunos mehanizatorus, bet pats sēdās pie traktora stūres.

Ar atdzīvināto traktoru paveikti arī vairāki citi darbi — skolas ēkas celtniecībai pievesti akmeņi, sazāģēts 120 stēru malkas. Riņķzāģi skolai iedeva 5. klases audzēknes Annas Jaudzemas tēvs.

Labu darbu pasāka Rimicānu septiņgadīgās skolas direktors b. Kozlovs, kas ieinteresē skolēnus lauksaimnieciskajā ražošanā. P. Ziemelis, piemēram, par savu nākotni jau izšķīries — viņš tālāk mācīsies kādā arodskolā vai tehnikumā, katrā ziņā grib kļūt par mehāniķi. Tā ir slavējama profesija mūsu laukos. P. Ziemelis būs labs mehanizators. Skola paredz šo traktoru nopirkt savā īpašumā.

Lopbarības sagādē kolhozā «Uzvara» piedalās arī vairāki citi šīs skolas skolēni. 6. klases audzēkni Ilmāru Lazdānu satikām kādā šķūnī uz siena blāķa. Kopā ar laukkopjiem arī viņš krāva sienu. Ilmārs uz traktora gan nebrauc, toties ir nevainojams kinomehāniķis. Kolhoznieki par viņu runā tā: «Šovakar Ilmāra nebija, tāpēc kinofilmu tautas namā nodemonstrēja slikti».

Lūk, kādu atzinību izpelnījušies skolēni, kas, padziļinot savas zināšanas, apgūst izvēlēto amatu, vasaras brīvlaikā centīgi strādā dzimtajā kolhozā.

K. Daņiļeviča teksts un foto

Pārrunas par antireliģiskiem tematiem

Par dieva esamību

Pēc baznīcas kalpu uzskatiem, pār visu pasauli valda visvarena un pārdabiska būtne — dievs. Turpretim zinātne, ateisms atzīst, ka ideja par dievu ir izdomājums, ļaužu fantāzijas produkts, kas cilvēku traucē pareizi izprast dabas un sabiedrības dzīves parādības. Kādi tad baznīcas kalpiem ir pierādījumi par dieva esamību un kā tos noraida ateisti?

Bībeles pasakas

Pūlēdamies visiem spēkiem pierādīt, ka dievs eksistē, reliģijas aizstāvji parasti atsaucas uz tā dēvētajiem «svētajiem rakstiem» — bībeli, korānu un citiem, apgalvojot, ka tos diktējis pats dievs. Zinātnieku pētījumi tomēr pierāda, ka šīs grāmatas ir senlaiku leģendu sakopojums un tajās ir milzīgs daudzums aplamību un pretrunu.

Piemēram, bībelē teikts, ka dievs radījis pasauli sešās dienās «no nekā». Šī pasaka radusies vēl tais laikos, kad cilvēkam nebija nekāda priekšstata par dabas likumiem un viņš vēl nezināja, kas ir un kas nav iespējams. Saskaņā ar vienas nezūdamības likumu, kura pareizība pārbaudīta cilvēces daudzus gadsimtus ilgā praksē, matērija nevar rasties «no nekā», gluži tāpat kā tā nevar izgaist, pārvērsties par «neko».

Atsaukdamies uz bībeli, reliģijas aizstāvji «aprēķinājuši», ka dievs «radījis pasauli» priekš 7.467 gadiem. Turpretim zinātne pierāda, ka Zeme un pārējās mūsu Saules sistēmas planētas eksistē jau daudzus miljardus gadu.

«Svētie raksti» apgalvo, ka debesis virs mums ir ciets un slēgts kupols. Bet ja debesis tiešām būtu tāds ciets, slēgts kupols, tad mākslīgajiem Zemes pavadoniem un kosmiskajām raķetēm būtu jāsašķīst pret šo kupolu. Taču, kā zināms, tās savā ceļā nav sastapušas nekādus šķēršļus.

Un cik daudz bībelē visādu pretrunu! Vecās derības 1. nodaļā teikts, ka radīšanas sestajā dienā dievs sākumā radījis dzīvniekus un pēc tam reizē vīrieti un sievieti. Bet tās pašas Vecās derības otrajā nodaļā apgalvots, ka dievs «no zemes radījis visus lauka dzīvniekus un debesu putnus» pēc tam, kad viņš radījis cilvēku. Turklāt vispirms ticis radīts Ādams un pēc tam Ieva.

Vai pēc visa tā var atsaukties uz bībeli kā uz dieva esamības pierādījumu? Protams, nevar!

Kad izcēlusies ticība dievam?

Dieva vārdu sludinātāji apgalvo, ka ticība dievam esot iedzimta, ka reliģija esot pastāvējusi visos laikos un bez tās cilvēku sabiedrība nespējot dzīvot. Patiesībā pirmie reliģiskie priekšstati radušies tikai apmēram pirms simts tūkstoš gadiem, bet cilvēce dzīvo jau aptuveni vienu miljonu gadu.

Un arī tad, kad radās pirmie reliģiskie priekšstati, tie nepavisam nebija ticība vienam dievam. Sākotnēji cilvēki pielūdza dabas parādības, jūru, Mēnesi, vēju, uguni, kokus utt. Vēlāk radās priekšstats par dvēseli. Un tikai tad, kad sabiedrība sadalījās ekspluatatoros un ekspluatējamos un radās pirmās vergturu valstis ar ķeizaru despotu priekšgalā, izveidojās ticība vienam dievam.

Reliģija ir fantastisks, ačgārns tās pasaules atspoguļojums, kurā dzīvo cilvēks. Tāpēc arī priekšstats par «debesu valdnieku» dievu dabiski varēja rasties tikai pēc tam, kad jau bija tāds valdnieks — ķeizars virs zemes.

Reliģija un morāle

Reliģijas piekritēji mēdz teikt, ka bez ticības dievam cilvēks nebūtu spējīgs uz mīlestību, draudzību un godīgumu — viņš būtu netikumīgs. Tomēr, kā liecina vēsture, piemēram, viduslaikos milzīgs daudzums cilvēku gāja bojā banditiskajos krusta karos, kuri, pēc baznīcas kalpu vārdiem, tika rīkoti dievam par slavu, lai iekarotu «tā kunga kapu» Jeruzālemē».

Kristīgo baznīca sadedzināja sārtos, sapūdēja cietumos simtiem tūkstošu nevainīgu cilvēku, kas bija apvainoti ķecerībā, burvestībās un tamlīdzīgās blēņās. Vienā pašā Spānijā katoļu baznīcas baismīgā policejiska organizācija — «svētā inkvizīcija» ir iznīcinājusi apmēram trīs miljonus cilvēku. Varbūt arī tas ir augstas tikumības paraugs?! Baznīca ir attaisnojusi un svētījusi visus asiņainos karus. Un arī tagad Rietumos ir vēl tādi baznīcas darbinieki, kas labprāt dotu savu svētību atomkaram pret «ateistisko komunismu».

ASV prezidents un citi amerikāņu valstsvīri savās runās bieži izsakās, ka viņi tic dievam. Bet savā politikā un praktiskajā darbībā dod svētību spiegošanai un pret miermīlīgām zemēm vērstai graujošai darbībai, kurina «auksto karu».

Vai maz ir vajadzība vēl minēt piemērus, lai pierādītu, ka reliģijai nav nekā kopīga ar īstu cilvēcību, tikumību un cilvēkmīlestību.

Padomju varas pastāvēšanas gados mūsu zemē uzaudzināti miljoniem lielisku, cēlu un godīgu cilvēku. Un viņi taču nav audzināti nekādu reliģisko ideju garā, viņiem taču sveša jebkāda ticība dievam! Lai atceramies kaut vai četru jauno padomju jūrnieku neaprakstāmo varonību, kuri 49 dienas bez ūdens un pārtikas pavadīja atklātā okeānā. Vai tad viņus izglāba dievs? Nē, šos jūrniekus izglāba viņu griba, izturība, neatlaidība. Ja viņi būtu paļāvušies uz dievu, tie noteikti būtu gājuši bojā.

Vai pasaulē tiešām viss iekārtots saprātīgi?

Reliģijas aizstāvjiem ir vēl kāds iecienīts arguments, kas it kā pierādot dieva esamību. Paraugieties, viņi saka, cik saprātīgi, cik pilnīgi iekārtota pasaule, cik labi pielāgoti augi un dzīvnieki saviem eksistences apstākļiem. Zaķim ir «ātras» kājas, lai tās varētu paglābties no ienaidniekiem bēgot; putniem ir spārni, lai tie varētu lidot pa gaisu; zivis labi jūtas jūras dziļumos, kamieļi — tuksnešos utt. Kas gan cits, ja ne dievs pasaulē visu iekārtojis tik pilnīgi!

Taču arī šo baznīcas kalpu «argumentu» jau sen atspēkojusi zinātne. Patiešām, pavērosim apkārtējo pasauli: tā nebūt nav tik pilnīga. Uz zemeslodes milzīgas platības aizņem neauglīgi tuksneši un polārie apgabali, kur cilvēki nevar dzīvot. Drausmīgi plūdi, zemestrīces un vulkānu izvirdumi nodara neaprakstāmu postu, sagrauj pilsētas un ciemus. Šīs dabas parādības sagādā ciešanas milzīgam cilvēku skaitam, tajās iet bojā liels daudzums ļaužu. Bet kaitīgie dzīvnieki un augi, indīgās čūskas, slimību mikrobi, kas izraisa postošas epidēmijas, — vai tad tie liecina par harmoniju pasaulē?

Un kā ir cilvēku sabiedrībā? Kapitālistiskajā sabiedrībā materiālās vērtības ražo darbaļaudis, bet tās visupirms izmanto liekēži — kapitālisti, ekspluatatori. Vai tad tas ir taisnīgi? Cilvēku ekspluatācija, kari laupīšanas nolūkos, rasu diskriminācija, koloniju tautu apspiešana, bezdarbs, nabadzība, slimības — tāda ir tā «pilnīgā un harmoniskā» sabiedrības dzīve kapitālistiskajā iekārtā.

Turpretim augu un dzīvnieku pielāgošanās videi, kurā tie mīt, ir viņu dabisko procesu, dabiskās izlases rezultāts. Ar dievu tai nav nekāda sakara.

Baznīcas kalpu mēģinājumi pārliecināt cilvēkus par «raditāja» eksistenci neiztur nekādu kritiku. Mūsdienu zinātnes un tehnikas lielie sasniegumi pārliecinoši pierāda to, ka dieva nav un nekad nav bijis. Tikai dabas un sabiedrības attīstības likumu zināšana dara cilvēkus varenus un neatkarīgus no dabas stihiskajiem spēkiem, dod viņiem iespēju celt laimīgu dzīvi.

L. Drujaņovs,
filozofijas zinātņu kandidāts

Starptautiskais atskats

Noteiktu pretsparu amerikāņu provokatoriem!

Visas pasaules mieru mīlošie ļaudis ir dziļi sašutuši par amerikāņu provokatoru rīcību, kas no jauna iesūtījuši Padomju Savienības gaisa telpā savu izlūklidmašīnu. Šo jauno mūsu valsts robežu pārkāpumu, kā zināms, 1. jūlijā izdarījusi ASV gaisa kara flotes izlūklidmašīna — bumbvedējs. Iebrucis Padomju Savienības gaisa telpā Barenca jūras rajonā, Kolas pussalas tuvumā, amerikāņu gaisa pirāts nepaklausīja mūsu lidotāja-iznīcinātāja vadītāja raidītiem signāliem — nosēsties tuvākajā aerodromā. Padomju iznīcinātājs atklāja uguni un notrieca PSRS gaisa telpā iebrukušo lidmašīnu. Divi notriektās lidmašīnas apkalpes locekļi, kurus padomju kuģis izglāba PSRS teritoriālajos ūdeņos, nopratināšanā liecināja, ka viņu lidmašīna izlidojusi no amerikāņu bāzes Anglijā, lai izpildītu speciālu kara izlūkošanas uzdevumu. Lidmašīnas apkalpei bijis dots norādījums nepieciešamības gadījumā nolaisties Norvēģijas aerodromos.

Jaunā amerikāņu gaisa kara spēka agresija pret PSRS skaidri parāda, cik melīgi ir ASV prezidenta solījumi, ka ASV lidmašīnu spiegošanas lidojumi virs Padomju Savienības teritorijas tiks pārtraukti. Reizē ar to šī provokācija parādīja, ka Anglijas un Norvēģijas valdības ir kļuvušas par līdzdalībniecēm amerikāņu intrigās pret mieru. Padomju valdība izteica kategorisku protestu ASV valdībai, kā arī Anglijas un Norvēģijas valdībām. Padomju valdības galva N. Hruščovs 12. jūlijā preses konferencē nolasīja paziņojumu, kurā vērsta visas pasaules valstu uzmanība uz to, ka «Savienoto Valstu valdošās aprindas, kurām palīdz to sabiedrotie agresīvajos blokos, nepārprotami cenšas izprovicēt nopietnu militāru konfliktu».

ASV valdošo aprindu nekaunīgā provokācija izraisījusi visā pasaulē īstu sašutuma vētru. «Savienotās Valstis izdarījušas jaunu noziegumu», «ASV valdībai nav nekādu tiesību rotaļāties ar miera likteni» — ar tādiem virsrakstiem iznāk daudzu zemju avīzes. «Jaunais incidents», redakcijas rakstā izsakās Libānas avīze «An-Nida», «liecina par ASV nodomu stūrgalvīgi turpināt savu avantūristisko politiku un par Savienoto Valstu noziedzīgo nevērību pret cilvēces likteni.» Argentīnas avīze «Clarin» uzsver: incidents Barenca jūras rajonā liecina, ka ASV realizē «starptautiskā saspīlējuma saasināšanas» politiku.

Pēdējo dienu daudzie notikumi, tai skaitā ASV provokatoriskā rīcība pret Kubu, pilnīgi apstiprina Argentīnas avīzes secinājumu.

ASV valdošo aprindu noziedzīgie nolūki pret Kubu tagad visiem acīmredzami. Amerikāņu avīze «Wall Street Journal» nesen rakstīja, ka Vašingtonas oficiālās personas apspriež jautājumu, «kā paātrināt Kastro valdības krišanu Kubā». Lai šo mērķi sasniegtu, amerikāņu imperiālisti nerēķinās ne ar ko — viņi organizē Kubas ekonomisko blokādi un gatavo pret to militāru intervenciju. Šādos apstākļos mūsu zeme sniedz Kubas tautai palīdzīgu roku. Padomju valdības galva N. Hruščovs paziņoja, ka PSRS darīs visu iespējamo, lai atbalstītu Kubu tās cīņā par brīvību un neatkarību. Šis paziņojums radījis dziļu iespaidu. «Kubas tautas un valdības vārdā, — teica Kubas republikas prezidents Osvaldo Dortikoss, — es izsaku pateicību Padomju Savienības tautai, valdībai un premjerministram N. Hruščovam par solidarizēšanos ar mūsu tautu un mūsu revolūciju... Mazo zemju tautas nav vienas savā cīņā par ekonomisko un politisko brīvību». Kubas valdība lūdz Apvienoto Nāciju Organizāciju nekavējoties sasaukt Drošības padomes sēdi, lai apspriestu situāciju, kurā skaidri iezīmējušies draudi vispārējam mieram.

Agresijas un starptautiskā saspīlējuma pastiprināšanas politiku, ko realizē Savienotās Valstis, nosodīja arī Vispasaules miera padomes sesija, kas nesen beidza savu darbu Stokholmā. Apspriedusī starptautisko stāvokli, sesija atzina par nepieciešamu sasaukt starptautisku atbruņošanās konferenci un aicināja tautas it visur pastiprināt cīņu pret jauna kara draudiem, pret kolonialismu par miera aizstāvēšanu. Sesija norādīja, ka visiem mieru mīlošajiem spēkiem vajag pastiprināt modrību un apvienoties cīņai pret jebkuru rīcību, kas apdraud mieru.

Tautas mobilizē spēkus, lai dotu noteiktu pretsparu amerikāņu imperiālistiem, kas apdraud mieru.

A. Kislovs

Mūsu zemes

FRANČU UZŅĒMUMU NACIONALIZĀCIJA TUNISĀ

Kā ziņo avīze «Al-Amal», Tunisas valdība pieņēmusi lēmumu nacionalizēt franču uzņēmumus — trīs elektrostacijas un divas transporta sabiedrības. Avīze norāda, ka tas darīts, lai «lielās transporta un enerģētikas sabiedrības izmantotu nacionālās ekonomikas interesēs».

TURCIJAS ZEMNIEKU BĒDĪGAIS STĀVOKLIS

Šajās dienās Turcijā, Gimišanes apdzīvotās vietas rajonā notikusi asiņaina sadursme zemes dēļ starp divu sādžu zemniekiem. Kautiņā ievainoti 30 cilvēki, četri no tiem smagā stāvoklī nogādāti slimnīcā. Tādas sadursmes Turcijā ir visai bieža parādība. Zemes trūkuma dēļ zemnieku lielākā daļa atrodas nepanesamā stāvoklī. Turcijā aizvien neatlaidīgāk izskan prasība atrisināt zemes problēmu.

«Zemes trūkums un tas, ka bagātnieki nesaudzīgi ekspluatē zemniekus,» avīzē «Džumhuriet» raksta Jašars Kemals, «ir mūsu tautas gadsimtiem ilgās nabadzības galvenais cēlonis. No vienas puses, mums ir muižnieki, kam pieder 10—15 sādžas un simtiem denumu zemes, bet, no otras puses, — izbadējušies, nabadzīgi, ekspluatējamie ļaudis, kas šo zemi apstrādā.» Autors prasa realizēt Turcijā taisnīgu zemes reformu.

(TASS)

«Brīvajā pasaulē»

Amerikāņu žurnāls «Newsweek» publicējis interesantu diagrammu: izrādās — no amerikāņa iekasē nodokli par to, ka viņš sildās saulē un elpo svaigu gaisu, par to, ka viņš iet zem dušas, pērk savam akvārijam zelta zivtiņas, satiekas parkā ar savu izredzēto meiteni, par to, ka viņš staigā ,stāv, guļ. Atliek tikai — avansa veidā samaksāt pašam par savu nāvi.

* * *

Kā ziņo angļu avīze «Daily Express», Kvebekas provincē (Kanāda) notikušas vēlēšanas. Vēlēšanu dienā policija apcietinājusi par «nekārtību celšanu» 128 cilvēkus. Sešas vēlēšanu urnas tikušas nozagtas, 8 vēlēšanu iecirkņi izdemolēti un 2 kandidāti nolaupīti.

* * *

Nesen kādas angļu skolas direktoram pazvanījuši no militārā izlūkdienesta un uzdevuši uzzināt no 6. klases skolēniem, kādi ir viņu politiskie uzskati. Skolēni nopratināti un viņiem piekodināts, ka stingri aizliegts nēsāt nozīmīti «Kustība par kodolatbruņošanos» un «būt kreisiem savos uzskatos».

* * *

Anglijas koloniju ministrs Makleods atzinies, ka liels skaits Kēnijas skolotāju jau ilgus gadus atrodas cietumā bez tiesas sprieduma. Gandrīz 500 cilvēki sēž cietumā ilgāk par gadu, bet ir arī tādi skolotāji, kurus angļu koloniālie varas orgāni ieslodzījuši cietumā 1952. gadā.

* * *

Paragvajā, kur ir pusotra miljona iedzīvotāju, gandrīz 500 tūkstošiem zemnieku nav ne gabaliņa zemes, bet 25 bagātākajām ģimenēm pieder 43 procenti Paragvajas zemes.

Redaktore: Z. Tiltiņa

Ivans Semjona d. Kuzņecovs, dzīv. Krustpilī, ierosinājis laulības šķiršanu pret savu sievu **Feoktistu Aleksandra m. Kuzņecovu,** dzīv. UPSR Nikolajevas apgabala Krivoozeras rajonā.

Lietu izskatīs Krivoozeras rajona tautas tiesa.

Laikraksts iznāk trešdienās, piektdienās un svētdienās. Redakcija Krustpilī, Rīgas ielā 142. Tālruņi: redaktorei — 142, redakcijai—141.
Газета «Дзиркстеле» — орган Крустпилсского районного комитета КП Латвии и Крустпилсского районного Совета депутатов трудящихся, на латышском языке, Крустпилс, Латвийская ССР
Iespiests poligrāfiskās rūpniecības pārvaldes 15. tipogrāfijā, Jēkabpilī, Brīvības ielā 212. T. 5000. Pas. 900.